

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **M. D.**, zastoupený JUDr. Janem Kňourkem, advokátem se sídlem Kovanická 2390/3, Praha 9, proti žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2020, č. j. 1 A 77/2019 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 12. 2019, č. j. CPR-18600-7/ČJ-2019-930310-V238, žalovaný změnil rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 10. 4. 2019, č. j. KRPA-144514-20/ČJ-2019-000022-ZAM. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložil žalobci správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na 18 měsíců. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně změnil tak, že výrok týkající se naplnění skutkové podstaty podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců byl vypuštěn a doba uloženého správního vyhoštění byla snížena na 1 rok. Ve zbylé části žalovaný rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl rozsudkem ze dne 11. 2. 2020, č. j. 1 A 77/2019 – 46.

[3] Městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že námitka neúčinnosti úkonu vzdání se práva na odvolání, není relevantní a tedy ani důvodná, neboť žalovaný podané odvolání nezamítl pro nepřípustnost z důvodu, že se žalobce vzdal práva na odvolání. Naopak žalovaný námitce žalobce přisvědčil, když uvedl, že o účinném vzdání se práva na odvolání v případě žalobce existovaly zjevné pochybnosti. Žalovaný proto rozhodnutí správního orgánu I. stupně meritorně přezkoumal a námitkami žalobce se zabýval. Městský soud dále shledal nedůvodnými námitky týkající se toho, že nebylo prověřeno tvrzení o polské pobytové kartě, která by žalobce opravňovala pracovat, a o nepoužitelnosti důkazu tabulky s názvem „STAVBA“. Žalovaný napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění změnil a skutkovou podstatu podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců (zaměstnání bez oprávnění k pobytu anebo povolení k zaměstnání) vyjmul. Žalobci tedy bylo uloženo správní vyhoštění pouze za neoprávněný pobyt na území České republiky podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zákona o pobytu cizinců, nikoliv pro výkon nelegální práce. K námitce žalobce, že byl dne 1. 9. 2019 zajištěn a následně vyhoštěn, aniž by bylo rozhodnuto o jeho odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí o správním vyhoštění, městský soud předně uvedl, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného o správním vyhoštění, nikoliv rozhodnutí o zajištění ze dne 1. 9. 2019. Protože žalovaný rozhodl o tom, že je odvolání žalobce proti rozhodnutí o správním vyhoštění přípustné, byl záznam žalobce v Evidenci nežádoucího osob vymazán. V takovém případě nebyl zákaz vstupu žalobce na území členských států EU doposud vykonatelný, jelikož s podáním správní žaloby se automaticky pojí odkladný účinek. Procesní pochybení správního orgánu spočívající v prodlevě s vydáním napadeného rozhodnutí nemělo vliv na jeho zákonnost. Z výše uvedených důvodů městský soud nepřistoupil k provedení navrhovaného důkazu svědeckou výpovědí P. J., ani výpovědí žalobce, neboť provedením těchto důkazů by nezjistil žádné nové relevantní skutečnosti.

III.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, ve které namítal, že napadený rozsudek je nezákonný a nepřezkoumatelný.

[5] Stěžovatel poukazoval na to, že k realizaci správního vyhoštění orgány policie, tj. eskortování stěžovatele za hranice České republiky, došlo dne 25. 9. 2019 přesto, že nebylo rozhodnuto o jeho odvolání, o kterém žalovaný rozhodl až dne 3. 12. 2019. Městský soud v odůvodnění svého rozsudku argumentoval v bodě 20 zcela nesprávně tím, že „Žalobci tedy bylo uloženo správní vyhoštění pouze za neoprávněný pobyt na území České republiky dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zákona o pobytu cizinců, nikoliv pro výkon nelegální práce“. Zmíněné ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zákona o pobytu cizinců se však týká zcela jiného provinění a to „*uvedl-li cizinec v řízení podle tohoto zákona nepravdivé informace s úmyslem ovlivnit rozhodování správního orgánu.*“ Z uvedeného je zřejmé, že městský soud posuzoval žalobu zcela formalisticky, když se nezabýval její podstatou, která spočívá v nezákonném vyhoštění stěžovatele, aniž by rozhodnutí o jeho vyhoštění bylo vykonatelné. Přes absenci vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění podle § 172 odst. 3

pokračování

zákona o pobytu cizinců žalovaný toto zákonné ustanovení porušil a žalobce dne 25. 9. 2019 z území České republiky vyhostil.

[6] Stěžovatel dále uvedl, že žalovaný, který i když věděl, že nebylo pravomocně rozhodnuto o vyhoštění stěžovatele, přesto jej omezil na svobodě. V rámci zajištění a urychleného umístění stěžovatele do zařízení pro zajištění cizinců se policejní orgán nezabýval zjištěním, zda stěžovatel má prostředky pro dobrovolné vycestování z České republiky (finanční záruka) a jednal neodůvodněně neúměrně represivně omezením stěžovatele na svobodě. Stěžovatel chtěl tuto finanční záruku prostřednictvím svého právního zástupce nabídnout, ale před převozem do zařízení pro zajištění cizinců mu nebylo umožněno se poradit se svým právním zástupcem s tím, že stěžovateli dále nebylo tlumočeno v jeho rodném jazyce a z těchto důvodů protokol o zajištění i ustanovení tlumočnicka nepodepsal. Městský soud pak odmítl provést navržený důkaz svědeckou výpovědí svědka P. J., který se měl vyjádřit nejen k okolnostem vzetí stěžovatele do zajištění, ale zejména k průběžnému informování policejního orgánu, že rozhodnutí o vyhoštění není vykonatelné. Tento postup lze považovat za součást formalistického a neúplného provedení skutkových důkazů a následného nesprávného právního posouzení věci.

[7] Stěžovatel dále namítal, že k prohlášení o vzdání se práva na odvolání před správním orgánem I. stupně nelze přihlížet, jelikož uvedené prohlášení nenaplňuje znaky vyžadované zákonem pro relevantní právní jednání a je v rozporu se základními zásadami práva na spravedlivý proces. Takto učiněné vzdání se práva na odvolání nelze považovat za svobodný projev vůle stěžovatele a k tomuto nesvobodnému projevu vůle by nemělo být přihlíženo. Již skutečnost, že žalovaný zrušil důvod vyhoštění pro nelegální zaměstnání a ponechal pouze důvod neoprávněného pobytu, svědčí o netransparentním postupu správních orgánů při rozhodování o vyhoštění, včetně faktického odeprání práva stěžovatele na právní pomoc a na tlumočení v rodném jazyce.

[8] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že trvá na závěrech uvedených v žalobou napadeném rozhodnutí, přičemž neshledal pochybení ve svém postupu, kdy o nepřípustném odvolání (po učiněném vzdání se práva na odvolání) rozhodl v rámci řádného projednání věci dne 3. 12. 2019. Proto navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] S ohledem na to, jakým způsobem je v nyní projednávané věci formulována kasační argumentace stěžovatele, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 větě za středníkem s. ř. s. je tak Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.), a proto obsah stížnostních bodů a kvalita jejich odůvodnění v kasační stížnosti do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54). Rozhodnutí krajského (městského) soudu je tedy přezkoumáváno v intencích kasačních námitek, se zřetelem k důvodům obsaženým v § 103 odst. 1 s. ř. s. Je nutno zdůraznit, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (městského) soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003 - 73).

[13] Jelikož stěžovatel napadá rozsudek městského soudu také pro jeho nepřezkoumatelnost, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve touto stížní námitkou, protože by bylo předčasné, aby se zabýval právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

[14] Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu, má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje argumentaci účastníků řízení za nedůvodnou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97 a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Meritorní přezkum rozsudku je tak možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno v jeho výroku. Tato kritéria napadený rozsudek splňuje, neboť je z jeho odůvodnění zcela zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů městský soud veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. Skutečnost, že stěžovatel se závěry městského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost. V této souvislosti je třeba ještě dodat, že povinnost soudu posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že byl městský soud povinen reagovat na každou dílčí argumentaci uplatněnou stěžovatelem a tu obsáhle vyvrátit; jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Rovněž v tomto ohledu napadený rozsudek městského soudu plně ob stojí.

[15] Podstatou další stížní námitky je tvrzení stěžovatele, že žalovaný porušil § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, když jej dne 25. 9. 2019 donutil opustit území České republiky, tedy více než 2 měsíce před vykonatelností rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle citovaného ustanovení platí, že *žaloba proti rozhodnutí o vyhoštění cizince má odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí; to neplatí, pokud byl cizinec vyhoštěn z důvodu ohrožení*

pokračování

bezpečnosti státu. Vzhledem k tomu, že k realizaci vyhoštění stěžovatele mělo dojít již dne 25. 9. 2019, přičemž žaloba byla podána až dne 10. 12. 2019, nemohl žalovaný ani jiný správní orgán toto ustanovení z podstaty věci porušit. Nejvyšší správní soud nepochybně, že správní orgány pochybily, pokud nevyčkaly právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť podání odvolání proti tomuto rozhodnutí má vždy odkladný účinek (§ 170 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). K tomuto pochybení došlo zřejmě zejména proto, že stěžovatel do protokolu o ústním jednání ze dne 10. 4. 2019, č. j. KRPA-144514-23/ČJ-2019-000022, výslovně uvedl, že se vzdává práva na odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění. Dne 17. 4. 2019 však odvolání podal. Správní orgán I. stupně podané odvolání předběžně posoudil jako nepřipustné a dne 10. 5. 2019 toto postoupil žalovanému k rozhodnutí. Podle úředního záznamu ze dne 28. 11. 2019 žalovaný jako odvolací orgán po prostudování spisového materiálu shledal podané odvolání jako včas podané a přípustné s tím, že bude věcně projednáno. Současně žalovaný konstatoval, že rozhodnutí o správním vyhoštění vydané správním orgánem I. stupně nenabýlo právní moci a že současný záznam v Evidenci nežádoucího osob bude na základě výše uvedeného vymazán. V mezidobí však již došlo k faktické realizaci správního vyhoštění, tj. eskortování stěžovatele za hranice České republiky. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s městským soudem, že procesní pochybení žalovaného spočívající v prodlení s vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nemělo vliv na jeho zákonnost. Rovněž tak vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí neměla skutečnost, že došlo k předčasné realizaci správního vyhoštění. Eskortování stěžovatele za hranice České republiky, ke kterému mělo dojít dne 25. 9. 2019, mohlo mít s ohledem na konkrétní okolnosti případně povahu nezákonného zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s., proti kterému měl stěžovatel možnost bránit se podáním příslušné žaloby. Přezkum zákonnosti postupu policejního orgánu při realizaci správního vyhoštění však není předmětem řízení v nyní posuzované věci.

[16] Pro úplnost zdejší soud dodává, že poukaz stěžovatele na nesprávnou argumentaci městského soudu v bodě 20 odůvodnění rozsudku ohledně § 119 odst. 1 písm. b) bod 8 zákona o pobytu cizinců, který se podle stěžovatele týká jiného provinění, je zcela nepřipadný. Stěžovatel totiž odkazoval za text předmětného ustanovení v aktuálním znění, zatímco městský soud správně vycházel ze znění účinného v rozhodné době, tj. do 30. 7. 2019.

[17] Stěžovatel dále uplatnil námitky, které se týkaly jeho zajištění, ke kterému došlo v průběhu řízení o správním vyhoštění. Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem považuje za nutné pouze uvést, že v daném případě je předmětem soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného o správním vyhoštění stěžovatele, nikoliv rozhodnutí o jeho zajištění. Zdejší soud se proto těmito námitkami nemohl zabývat.

[18] Pokud jde o neprovedení stěžovatelem navržených důkazů městským soudem, pak Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že „*Soud má bezesporu právo posoudit a rozhodnout, které z navržených důkazů provede a které nikoli, toto právo jej však nezabavuje povinnosti odůvodnit, co jej vedlo k takovému závěru a z jakého důvodu považuje provedení důkazu za nadbytečné.*“ Této povinnosti v projednávané věci městský soud dostál, konstatoval-li v napadeném rozsudku, že tyto důkazy (svědecká výpověď P. J. a výpověď

stěžovatele) nepřipouští, neboť jejich provedením by nezjistil žádné nové relevantní skutečnosti.

[19] Námitka stěžovatele, že k prohlášení o vzdání se práva na odvolání před správním orgánem I. stupně nelze přihlížet, je v nyní posuzované věci zcela irelevantní. Jak správně konstatoval již městský soud, žalovaný podané odvolání nezamítl pro nepřípustnost z důvodu, že se stěžovatel vzdal práva na odvolání. Naopak žalovaný námitce stěžovatele přisvědčil, když uvedl, že o účinném vzdání se práva na odvolání v případě stěžovatele existovaly zjevné pochybnosti. Žalovaný proto rozhodnutí správního orgánu I. stupně meritorně přezkoumal a námitkami stěžovatele se zabýval.

[20] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[21] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu